

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc. college van B en W
cc. pers

DATUM 2 maart 2022
ZAAKNUMMER 1105796
BEHANDELD DOOR J. van der Want
TELEFOON (035) 629 2805
UW KENMERK
BIJLAGEN 1
BETREFT Evaluatie Begeleiding in de Wijk

Geachte raads- en commissieleden,

Met deze brief informeren we u over de periode vanaf de start van Begeleiding in de Wijk op 1 november 2019 tot 1 januari 2022. Wij geven op deze wijze, in beknopte vorm, invulling aan de toegezegde evaluatie, zoals vermeld in [de collegebrief van 10 maart 2021](#).

Begeleiding in de Wijk

“Begeleiding in de Wijk” is per 1 november 2019 gestart in de wijken Oost en Zuidwest en per 1 juni 2020 uitgebreid met de wijken Noordoost en Zuidoost. Per 1 januari 2021 zijn ook de overige vier wijken aangesloten op Begeleiding in de Wijk, te weten Centrum, Zuid, De Meent en Noordwest. “Begeleiding in de Wijk” is een algemene voorziening, passend bij de wijken van Hilversum. De doelen van “Begeleiding in de Wijk” zijn:

- dat inwoners in hun directe woonomgeving laagdrempelige en sneller ondersteuning in het kader van de Wmo kunnen inroepen, waardoor opeenstapeling en escalatie van problematiek kan worden voorkomen;
- dat de inzet van professionals in samenwerking met de vrijwilligers gericht is op het vergroten van de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van inwoners;
- besparen op ingekochte maatwerkvoorzieningen.

“Begeleiding in de Wijk” is een algemene voorziening die voorliggend is op een maatwerkvoorziening, zoals individuele begeleiding regulier. “Begeleiding in de Wijk” leidt tot een verbeterde ondersteuning van inwoners en tegelijkertijd tot een afvlakking in kostenstijging binnen het Sociaal Domein. Doordat ondersteuning in de wijk wordt georganiseerd is het mogelijk om mensen in een eerder stadium ondersteuning te bieden. Hierdoor wordt escalatie van problematiek voorkomen en daarmee ook het beroep op duurdere zorg. Tegelijkertijd zijn de ondersteuningstrajecten binnen “Begeleiding in de Wijk” korter ten opzichte van een maatwerktraject voor individuele begeleiding regulier. Hierdoor zijn de kosten lager van een ondersteuningstraject binnen “Begeleiding in de Wijk”, dan bij een maatwerkvoorziening voor individuele begeleiding regulier via het Sociaal Plein. Inwoners die ondersteuning nodig hebben die niet binnen “Begeleiding in de Wijk” mogelijk is, krijgen ondersteuning op basis van een indicatie en

beschikking via het Sociaal Plein. In voorkomende gevallen legt de professional van Versa Welzijn, MEE, Kwintes of Sherpa hierover contact met de Wmo-consulent in de wijk om de indicatie en beschikking te beoordelen.

Samenwerking met Versa, MEE, Kwintes en Sherpa

Van 1 februari 2021 tot en met 31 december 2021 heeft de gemeente Hilversum met Versa Welzijn, MEE, Kwintes en Sherpa rondom “Begeleiding in de Wijk” afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. In het afgelopen jaar zijn de professionals van Sherpa en Kwintes met name in de wijken Oost, Zuidwest, Noordoost en Zuidoost actief geweest. Door de start in november 2019 was er in deze wijken al een basis gelegd en konden de professionals van Kwintes en Sherpa hier goed op aansluiten. In de wijken Centrum, Zuid, Noordwest en de Meent, die in januari 2021 zijn gestart, zijn in eerste instantie alleen Versa Welzijn, MEE, Wmo-consulenten en regisseurs van het Sociaal Plein binnen deze algemene voorziening actief geweest. In alle wijken is er een netwerk met minstens vier professionals van Versa Welzijn, MEE, Wmo-consulent en Regisseur.

Uit de gegevens van de maatwerkvoorziening begeleiding regulier bij de Wmo van het Sociaal Plein blijkt, dat wijken als het Centrum, Zuid en Oost meer aanvullende expertise vragen, dan wijken als de Meent en Noordwest. In de wijken waar die aanvullende expertise nodig is zal in 2022 meer capaciteit van Kwintes en Sherpa worden ingezet.

Aantallen meldingen Begeleiding in de Wijk

- Versa Welzijn 479 ondersteuningsvragen (meldingen) (van 1 november 2019 tot 1 januari 2022).
- Stichting MEE 198 meldingen (van 1 november 2019 tot 1 januari 2022).
- Kwintes 35 meldingen (van 1 februari 2021 tot 1 januari 2022).
- Sherpa 43 meldingen (van 1 februari 2021 tot 1 januari 2022).

In totaal hebben bovenstaande partijen 755 nieuwe meldingen opgepakt in de periode van 1 november 2019 tot 1 januari 2022. Hiervan zijn 200 meldingen afkomstig van het Sociaal Plein, zoals Wmo of Jeugd & Regie. De andere 555 meldingen komen via de huisarts, Versa Welzijn, MEE of andere zorg- en welzijnsorganisaties.

De meldingen voor “Begeleiding in de Wijk” kenmerken zich door meerdere problemen op ten minste drie leefgebieden tegelijk. De meest voorkomende leefgebieden zijn geestelijke gezondheid, huiselijke relaties, huisvesting, financiën, dagbesteding en werk. Hiermee is er onderscheid gemaakt tussen de hulpvragen die betrekking hebben op “Begeleiding in de Wijk” of de hulpvragen die betrekking hebben op het Algemeen Maatschappelijk Werk van Versa of de Onafhankelijke Cliëntondersteuning door MEE.

Aantal afgesloten meldingen in 2021 binnen Begeleiding in de Wijk

Partijen hebben van de 755 meldingen in de periode van 1 november 2019 tot 1 januari 2022 575 meldingen afgerond. Hiervan zijn 442 meldingen (76,87%), binnen één tot zes maanden geholpen of waar nodig verwezen naar specialistische ondersteuning. De gemiddelde tijdsinvestering van een afgesloten ondersteuningstraject bedroeg 8 uur per traject. De overige 133 ondersteuningstrajecten hadden een langere doorlooptijd dan zes maanden (17,91 %) of langer dan een jaar (5,22%). Per 1 januari 2022 waren er 180 meldingen nog niet afgerond.

Maatwerkvoorzieningen aan het eind van een indicatieperiode

Onderdeel van Begeleiding in de Wijk, is om samen met Wmo-consulenten te kijken naar Wmo-maatwerkvoorzieningen die aflopen. We bekijken dan of het mogelijk is om de maatwerkvoorziening over te zetten naar lichtere ondersteuning in het kader van Begeleiding in de wijk. Net zoals in 2020 is er opnieuw aandacht besteed aan lopende maatwerkvoorzieningen aan het eind van een indicatieperiode. Echter, door de strenge maatregelen in verband met Covid-19 was het voor Wmo-consulenten en de professionals van samenwerkende partijen als Versa, MEE, Kwintes en Sherpa, niet mogelijk om hier samen in op te trekken ofwel samen met inwoner en aanbieder live in gesprek te gaan. Dit maakt dat

Wmo-consulenten zelf beoordeeld hebben of een maatwerkvoorziening aan het eind van een indicatieperiode verlengd kon worden of kon worden afgeschaald naar “Begeleiding in de Wijk”. Het uitgangspunt daarbij was; afschalen naar “Begeleiding in de Wijk”, tenzij een maatwerkvoorziening noodzakelijk was. De intentie is om dit in 2022 wel met de wijk samen op te pakken.

In de periode oktober 2021 tot 1 januari 2022 zijn er 56 maatwerkvoorzieningen aan het eind van een indicatieperiode opnieuw beoordeeld en hebben de Wmo-consulenten bijgehouden waarom een meldingen wel of niet naar de wijk kon worden overgezet. Van de 56 maatwerkvoorzieningen zijn er 6 (ongeveer 10%) niet verlengd. Bij nieuwe vragen kan de inwoner terecht bij “Begeleiding in de Wijk”. De overige 50 maatwerkvoorzieningen hebben een nieuwe indicatie gekregen. Redenen voor deze verlengingen zijn onder andere:

- langdurige beperkingen, zoals Laag Verstandelijke Beperking, Autismespectrumstoornissen, Niet Aangeboren Hersenletsel.
- trauma verwerking;
- ernstige verslavingsproblematiek;
- ernstig vervuilde woning;
- zorgmijders.

Bij versoepelingen van de maatregelen rondom Covid-19 in 2022 kunnen de Wmo-consulenten actief contact leggen met aanbieders, inwoners en de professionals van “Begeleiding in de Wijk” om na te gaan of afschalen naar de wijk mogelijk is, maar ook om de bekendheid met “Begeleiding in de Wijk” onder de tweedelijns aanbieders te vergroten. De intentie is om dit in 2022 wel met de wijk samen op te pakken.

De uitgaven

Voor de inrichting van “Begeleiding in de Wijk” was in 2021 een budget beschikbaar van € 350.000,-. Van 1 januari 2021 tot 1 januari 2022 is een bedrag uitgegeven van in totaal € 355.452,60. Hierin zitten niet de kosten die Stichting MEE heeft gemaakt voor “Begeleiding in de Wijk”. De inzet van Stichting MEE voor “Begeleiding in de Wijk” wordt betaald uit de reguliere subsidie. Versa heeft een aanvullende subsidie gekregen. Zie voor het volledige overzicht tabel 1.

Tabel 1: kostenoverzicht 2021

Omschrijving	Uitgaven
Aanvullende subsidie Versa	170.000,00
Interviews van inwoners en professionals	5.800,00
Tijdelijke vervanging projectleider, advies en intervisie professionals	57.475,00
Advies met betrekking tot informatievoorziening en ICT	9.240,00
Bekostiging inzet professionals Kwintes	49.304,60
Bekostiging inzet professionals Sherpa	55.863,00
Juridisch advies m.b.t. samenwerkingsovereenkomst	7.770,00
Totaal	355.452,60

In 2022 is er een budget van € 380.000,- beschikbaar. Daarnaast is er een incidenteel budget van € 135.000,- vanuit de besluitvorming Corona herstelagenda beschikbaar (maatregel A2: “Begeleiding in de Wijk versneld door ontwikkelen”).

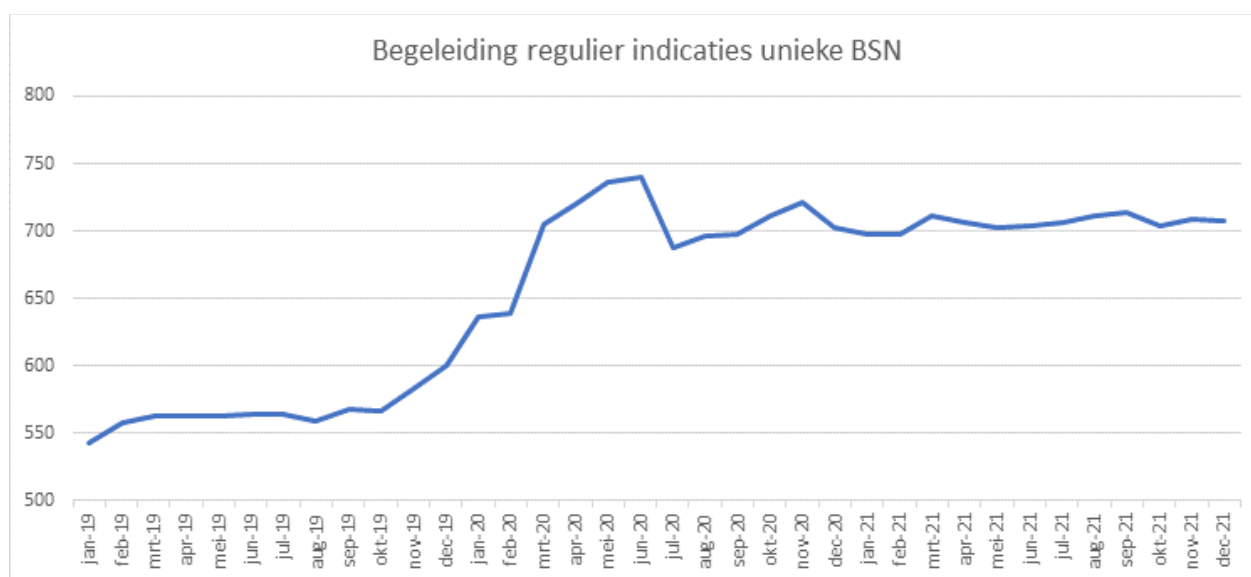
Tabel 2: de in de begroting van 2022 opgenomen budgetten

Tabelvorm	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Taak	380.000	400.000	425.000	460.000	460.000
201117 - Experiment Indic...	380.000	400.000	425.000	460.000	460.000

Om de beweging van “Begeleiding in de Wijk” voor te kunnen zetten komt er een voorstel voor de voorjaarsnota.

Minder hoge stijging van kosten van de Wmo

Uit de cijfers van 2021 kan geconcludeerd worden dat “Begeleiding in de Wijk” tot een afvlakking in de groei van de kosten van de Wmo bij het Sociaal Plein leidt. Deze afvlakking in de kosten ontstaat doordat meldingen in de wijk vanaf de start geen indicatie en beschikking krijgen van een jaar of langer van gemiddeld 1,5 uur per week. Meldingen binnen “Begeleiding in de Wijk” vergen daarentegen gemiddeld vijf maanden van ongeveer één uur per week. De benodigde uren voor een traject binnen “Begeleiding in de Wijk” zijn lager dan de vooraf vastgestelde benodigde uren van een maatwerkvoorziening. Het volume van de Wmo zal in totaliteit niet afnemen door de autonome groei (de vraag naar zorg blijft en neemt alleen maar toe). Begeleiding in de Wijk lijkt wel bij te dragen aan een afvlakking van deze groei, dus een minder hoge stijging in kosten. Deze afvlakking is terug te zien in onderstaande grafiek begin 2020.

Grafiek 1: afvlakking groei Wmo-maatwerkvoorziening Begeleiding regulier

Ervaringen van inwoners en professionals in “Begeleiding in de Wijk”.

Opnieuw is er door hetzelfde onderzoeksbureau, Opiniepijlers, onderzoek gedaan naar de ervaringen van inwoners en professionals binnen deze algemene voorziening in de periode november 2021. In totaal zijn 27 gesprekken gevoerd, verdeeld over 18 zorgprofessionals, Opbouwwerkers, en 9 inwoners. Hierbij was de hoofdvraag of “Begeleiding in de Wijk” er toe leidt om inwoners snel en adequaat te helpen, met inzet van de sociale basis, in een lerende organisatie. De conclusie is dat “Begeleiding in de Wijk” zich sinds 2019 heeft ontwikkeld tot een structuur, een werkwijze met alle kenmerken van een eigenstandige organisatie. De korte lijnen die zijn ontstaan in de netwerken van Begeleiding in de Wijk zorgen ervoor dat aanvragen voor begeleiding op een snelle en adequate wijze worden opgepakt en afgehandeld. De hands-on mentaliteit van de meeste professionals helpt daarbij. Afschalen naar de sociale basis is een vast onderdeel op de agenda van “Begeleiding in de Wijk”. Echter, door corona is de samenwerking met vrijwilligers wel minder geworden, maar doorgaans kan de juiste vrijwilliger gekoppeld worden aan de juiste begeleidingsvraag. Zaken die volgens de professionals van Begeleiding in de Wijk aandacht vragen zijn voldoende bezetting in de wijk door alle partijen, meer bekendheid voor “Begeleiding in de Wijk” en een gezamenlijk systeem voor cliëntcontact. De belangrijkste bevindingen uit de gesprekken worden in bijlage 1 weergegeven.

De stand van zaken per 1 januari 2022 en vervolg

Er is een goede basis gelegd voor samenwerking van professionals in de wijk. Om deze samenwerking voort te zetten wordt er voor de duur van één jaar (2022) opnieuw op basis van een samenwerkingsovereenkomst gewerkt. De samenwerkingspartijen beogen netwerksamenwerking op

basis van gelijkwaardigheid. Om "Begeleiding in de Wijk" per 1 januari 2023 structureel als algemene voorziening voort te zetten, wordt er een subsidieregeling vormgegeven, waarop de partijen kunnen inschrijven.

Bij het vormgeven van "Begeleiding in de Wijk" wordt tevens bezien in hoeverre dat vraagt om nieuwe investeringen op het gebied van informatievoorzieningen, ICT, juridische advies en communicatie. Daarnaast blijven we inzetten op het leren en ontwikkelen van het werken in de wijk door professionals.

In de loop van 2022 zullen wij u opnieuw over de voortgang van "Begeleiding in de Wijk" informeren.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

P. Torres Barrera

G.M. van den Top

Bijlage 1: ervaringen en bevindingen uit de interviews onder inwoners en professionals.

De ervaring van professionals en de successen tot nu toe:

- korte lijntjes binnen de netwerken van Begeleiding in de Wijk zorgen ervoor dat aanvragen voor begeleiding snel en adequaat worden opgepakt en afgehandeld.
- De hands on-mentaliteit van de meeste professionals helpt bij een adequate afhandeling van ondersteuningsvragen.
- Professionals ervaren dezelfde spirit bij teamcollega's van andere organisaties.
- Betere casuïstiekverdeling in de wijk door een gezamenlijke box via KPN Messenger.
- Het niveau van de vrijwilligers en de organisaties binnen de sociale basis is goed. Doorgaans kan de juiste vrijwilligersorganisatie worden gekoppeld aan de juiste begeleidingsvraag.
- Met de komst van Begeleiding in de Wijk worden jongeren beter bediend en ook de groepen tussen de 30 en 50 jaar.
- Er wordt door professionals niet meer gesproken over tekortkomingen van andere organisaties, maar meer over verbeterpunten en kansen.
- Activiteiten in de wijk dragen bij aan het welbevinden van wijkbewoners.

Bevindingen gericht op wat nodig is om nog verder te professionaliseren:

- werkafspraken (instructies) tussen Begeleiding in de Wijk en het Sociaal Plein moeten zichtbaarder worden en makkelijk voorhanden zijn.
- Aandacht voor toegankelijk en gezamenlijk systeem voor cliëntcontact.
- Aandacht voor voldoende capaciteit van alle partijen in de wijk (vervanging bij ziekte en vacatures).
- Aandacht voor de herkenbaarheid en communicatie van en over Begeleiding in de Wijk.
- Bepaalde vraagstukken van inwoners vragen net een andere expertise die nog niet in de wijk aanwezig is, zoals ondersteuning aan ouderen.
- Aandacht voor de wachtlijsten bij de GGZ en de daardoor langer durende ondersteuningstrajecten binnen Begeleiding in de Wijk
- De informatievoorziening voor ketenpartners moet op het gewenste niveau komen. Dit vraagt een extra bijdrage voor ICT.
- Aandacht houden voor ruimte voor medewerkers om mee te denken en oplossend vermogen om de pilot verder te ontwikkelen.
- Aandacht voor vergijzing onder vrijwilligers en beperkingen door het aantal vrijwilligers en hun beschikbare tijd.
- Aandacht voor de wijken waar een wijkcentrum ontbreekt en of de sociale basis beperkt van omvang is.